

Alkuperä

Arvioidaan, että niiden Itämerensuomalaisten miespuoliset esivanhemmat, joiden joukossa olisivat olleet myös Kaksosen suvun varhaiset miespuoliset esivanhemmat, olisivat lähteneet jostain Volgan mutkasta Siperiasta toisessa muuttoaallossa¹ vuosien 1000 - 900 eaa aikana ensin länteen todennäköisesti jonnekin nykyisen Viron länsi- tai pohjoispuolelle ja sieltä sitten nykyisen Karjalan kannaksen kautta jonnekin Suomen sisäosiin². Muutto Suomen sisäosiin alkoi noin 800 eaa. Pääosa muutosta toteutui todennäköisesti vuoden 200 eaa paikkeilla.

Joskus ajanlaskumme alun paikkeilla Kaksosten suvun varhaisemmat miespuoliset esivanhemmat muuttivat sisä-Suomesta takaisin Karjalaan³, jossa elivät noin 700 vuotta. Täältä he muuttivat ensin arviolta noin 700-luvulla nykyiseen Etelä-Savoon, eteläisen Saimaan rantamille, ja sieltä sitten nykyisen Savonlinnan alueelle noin 1000-luvulla ja

¹ Ns. ensimmäisessä muuttoaallossa vuosina 1700 - 1300 eaa Volgan mutkan paikkeilta (Volga-, Kama- ja Oka-jokien väliseltä alueelta) lähtivät saamelaiden sekä joidenkin itämerensuomalaisten esi-isiä ja ns. toisessa muuttoaallossa vuosina 1250 - 1000 eaa pääosa suomalaisten ja muiden itämerensuomalaisten esi-isiä nykyisen Viron kautta nykyiselle Suomenniemelle. Tämänhetkisen käsityksen mukaan esi-isät siirtyivät perhekunnittain eikä minkäänlaista kansainvaellusta ole todettu.

² Lang, Valter; Homo Fennicus - Itämerensuomalaisten etnohistoria, SKS Kirjat, 2. painos 2020. 405 s. Tarton yliopiston arkeologian emeritus-professori Lang (s. 1958) kuvaa teoksessa etupäässä ensimmäistä muuttoaaltoa itämerenmaihiin arkeologisten, kielitieteellisten ja geneettisten tutkimusten tulosten avulla. Kirjan sivuilla 322 - 331 hän käsittelee lyhyesti toista muuttoaaltoa.

³ Takaisinmuuton syyt eivät ole tiedossa. Syinä saattoi olla ruuan vaikea saanti, vihollisuudet ensimmäisen muuttoaalton muuttajien kanssa tms.

ns. vanhan Kerimäen, nykyisen Anttolan alueelle joskus 1200 - 1400 - luvuilla⁴.

Pääosa naispuolisista Kaksosen suvun esivanhemmista periytyi naisista, jotka olivat saapuneet Karjalaan keski-Euroopan ja Baltian kautta⁵.

Vanhimpana kirjallisista lähteistä löytyvänä Kaksonen - nimisenä henkilönä pidetään 1500-luvun puolivälissä Kerimäen vanhassa keskustassa elänyttä Pekka Paavonpoika Silvantoinen Kaksoa⁶. Silvan-toisten nimi on kirkonkirjoihin kirjoitettu monella tavalla; Silvantoinen, Silventoinen, Silvennoinen. Nykyisin Silvennoinen-muoto on yleisin. Nimen alkuperänä pidetään karjalaista, ortodoksista etunimeä Silvanos⁷.

Pääosa Silvennoisista saapui Savoon Karjalan kannakselta Vuoksen rantamilta joskus 1200 - 1400-luvuilla. Osa heistä tuli Punkaharjun alueelle, jossa heitä oli 1500-luvun puolivälissä kuutisen perhekuntaa⁸. Silvennoisia oli tällöin myös Kiteellä ja Raikuulla. Kirjallista tie-

⁴ Ari Kolehmainen, Kaksosten suvun juuret ja sukuhaarojen yhteydet. Esitelmä Kaksosten sukukokouksessa 30.10.2021 Savonlinnassa.

⁵ Syitä tähän kaksijakoiseen sukupuolesta riippuvaan muuttoliikkeeseen ei tunneta, mutta geneettisen tutkimuksen tuloksien mukaan näin näyttäisi olevan, ks. etu- ja takakansien aukeaman kuvat teoksessa Opas geneettisen sukututkimusanalyysin teettämiseksi FamilyTreeDNA - yrityksestä: Marja Pirttivaara, Juuresi näkyvät - Geneettisen sukututkimuksen ABC. Siltala, 2. painos. 2017. 208 s. Puolisonhankinnan tapana saattoi olla esimerkiksi naisenryöstöt ajalla, jolloin esivanhemmat elivät nykyisen Viron alueella.

⁶ Vuoden 1561 Savon maakirja; Sääminki, Haapalan neljännes, ensimmäinen kymmenys: Haapala (Kansallisarkisto 6331 ab:131). Kirjan kyseinen sivu on kuvattu Jussi Kaksosen sukututkimuksen Kaksosen suvun Kiteen haaran (etsittävässä yhdysvaltalaisen internet-arkiston vuoden 2021 lokakuun tallennusajasta osoitteesta <https://archive.org>) liitteenä XX. Nimi Peer Päällson Siluandoinen Kaxo on mainittu liitteen kuvassa toiseksi alimmaisella rivillä.

Katso myös Savon voudintilit 1561-62, Maakirja 1561: Sääminki, Haapalan neljännes, ensimmäinen kymmenys: Haapala <http://www.sukuhistoria.fi/sshy/sivut/jasenille/paikat.php?bid=3514&pnum=782>, tila 951. (Tämä viite on avoin vain Suomen sukuhistoriallisen yhdistyksen jäsenille.)

Savon voutina oli vuosina 1561 - 66 Savonlinnan vouti Eerikki Arvinpoika Stålmarm. Voudin kirjuri on laatinut alkuperäiset voudintilit, jotka ovat tuhoutuneet. Edellä mainitut maakirjakopiot ovat peräisin todennäköisesti vuoden 1580 jälkeisistä puhtaaksikirjoitetuista versioista.

⁷ Sukuseura Silventoiset ja Silvennoiset ry, <https://www.silventoiset-silvennoiset.fi/>

⁸ Vesa Juhani Silventoinen, Sukumme varhaisimmista vaiheista, esitelmä sukuseura Silventoiset ja Silvennoiset ry:n kokouksessa Joutsassa 5.8.2006. 8 s.
https://www.silventoiset-silvennoiset.fi/d/esitelma_050806.doc

toa Silvennoisista ei ole löytynyt 1500-luvun puoltaväliä aikaisemmilta ajoilta.

Eräänä siirtymisreitteinä olisi Vuoksen alueelta Saimaata pitkin jonnekin nykyisen Savonlinnan alueelle ja sieltä sitten vesiteitä pitkin kaakkoon Punkaharjulle sekä nykyisen Savonlinnan alueelta vesireittejä pitkin koilliseen Kiteelle ja Raikuulle ⁹.

Silventoisia asui ennen toista maailmansotaa myös Karjalan kannaksella etupäässä Sortavalan lähetyvillä, Silvennoisia taas Viipurin lähetyvillä ¹⁰.

FamilyTree DNA-yrityksen Suomi-sivuilla¹¹ on kolme julkista Y-DNA-analyysiä¹² Silventoisista/Silvennoisista. Näiden analyysien avulla saadut haploryhmät ¹³ sekä niiden yhteydessä mainitut vanhimmiksi arvioidut esi-isät ovat:

Anders Silvendoin, s. 1697 Sortavalassa, N-M178

Tahvo Silvennoinen, s. 1650 Liperissä, N-M231

Paavo Matinpoika Silventoinen, s.1679 Parikkalassa, N-M231

Kaksosten Kulennoisten Lahdenkylän sekä yhden Käkisalmen Jaakkinen Mikliin siirtyneen Kaksos-haaran vastaavat tiedot ovat:

Pekka Paavonpoika Silventoinen Kakso, s. noin 1520 Kerimäellä, N-FT186454

⁹ Pekka Lappalainen, Säämingin historia I:1 (Säämingin kunta ja srk, 1970, 882 s.) s. 109 - 456.

Kauko Pirinen, Savolaissukujen alkuperä, kirjassa Savon historia I, Esihistorian vuosituhannet ja keskiaika, Kustannuskiila, 1. painos 1988, 443 s., s. 392 - 410.

¹⁰ Sukunimi-info: Silvennoinen & Silventoinen: <https://www.tuomas.salste.net/suku/nimi/silvennoinen.html> , <https://www.tuomas.salste.net/suku/nimi/silventoinen.html>

Ks. myös: Karjalaisten osoitekalenteri. Toim. Leo G. Pohjola. Jyväskylä 1952, 334 s. <https://www.genealogia.fi/hakem/karjala/index.htm>

¹¹ <https://www.familytreedna.com/groups/finland/about> (tarkastettu 4.11.2021 ja 30.10.2022)

¹² Miesten Y-kromosomin geneettisiä analyysejä.

¹³ Haploryhmä on ihmisen perimän tyyppi, joka on eri alkuperää olevilla väestöryhmillä erilainen.

DNA-analyysi osoittaa sen, että edellä mainitut Kaksosten sukuhaarat ovat samaa sukua ja että niillä on myös sukulaisuutta edellä mainittuihin Silventoinen/Silvennoinen-haaroihin¹⁴.

Hyvin karkean arvion sukuhaarojen erkautumisen ajankohdasta¹⁵ saa analysoimalla saatujen DNA-analyysien yksityiskohtia, ns. geneettisiä markkereita¹⁶.

Todennäköisesti Kulennoisten Lahdenkylän, Kiteen ja Käkisalmen Jaakkiman Miklin sekä Sortavalan Kaksosten sukuhaarat ovat erkautuneet toisistaan joskus 1600-luvun alkupuoliskolla. Kesälahden Kaksoset ovat haarautuneet todennäköisesti Kerimäen Kaksosista 1600-luvun lopussa^{17,18}.

Sekä Kaksosten että Silvennoisten suvun miehet kuuluvat geneettiseen N1c - haploryhmään, johon suurin osa, noin 71 % nykyisistä itäsuomalaismiehistä kuuluu. Itäsuomalaisista naisista pääosa kuuluu taas Välimeren pohjukasta (nyky-Kreikasta) Länsi-Venäjän kautta tulleen U5-haploon tai Pyrenneiden niemimaan (nyky-Espanjan ja -Ranskan) ja Länsi-Venäjän kautta tulleen H1-haploon.

¹⁴ Kun haploryhmiä määrittelee laboratorioita eri puolella maailmaa, haplojen koodeilla ei ole loogisia yhteyksiä. Tämän vuoksi määriteltujen haploryhmien riippuvuutta toisistaan kuvataan jatkuvasti kehittyvien taulukoiden ja kuvien avulla. Esimerkiksi edellä mainittuja haploryhmiä kuvaa FT-DNA-yrityksen julkaisema kuvio http://haplotree.info/n-m178/index_dark.html?node=IN50001 . Kuvion avulla löytyy mutaatiopolku N-M231 => N-M178 => N-CTS7189 => N- FT186454 .

¹⁵ Johdatus geneettiseen sukututkimukseen, toim. P.T. Kuusiluoma. Suomen sukututkimus-seuran oppaita 4. Helsinki 2017. 47 s.

Opas geneettisen sukututkimusanalyysin teettämiseksi FamilyTreeDNA -yritykseltä: Marja Pirttivaara, Juuresi näkyvät - Geneettisen sukututkimuksen ABC. Siltala, 2. painos. 2017. 208 s.

¹⁶ Geneettinen markkeri voi olla mikä tahansa DNA-sekvenssi, jota käytetään hyväksi seurattaessa perimän muuttumista.

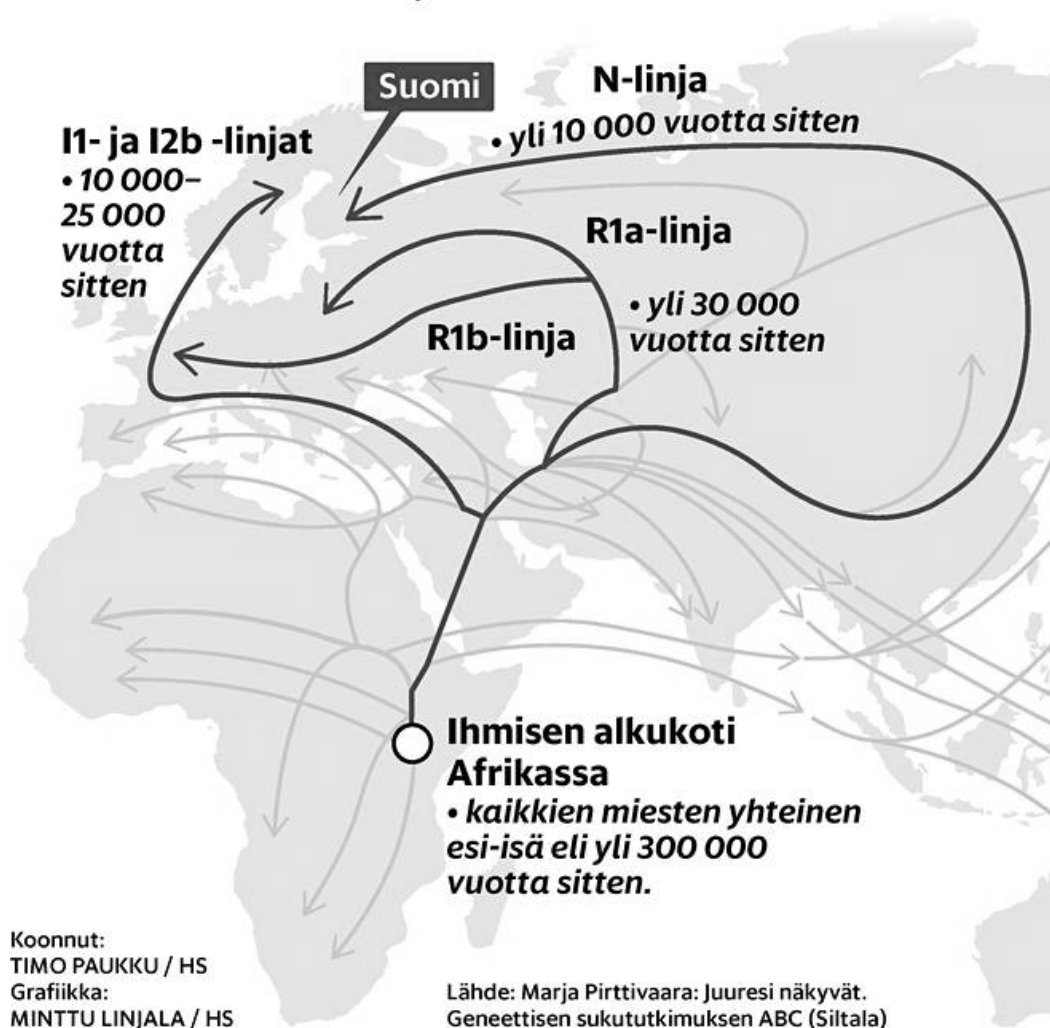
¹⁷ Ari Kolehmainen, Kaksosten suvun juuret ja sukuhaarojen yhteydet. Esitelmä Kaksosten sukuseuran hallitukselle 17.9.2022 Savonlinnassa.

¹⁸ Em. esityksessä Ari Kolehmaisien arvio oli, että Kesälahden ja Sortavalan Kaksosten haarat ovat geneettisesti hieman muita haaroja etäämpänä. Syitä tähän hän ei esittänyt eikä myös sitä, miten paljon haarat ovat etäämpänä toisistaan.

Alla olevassa kuvassa on esitetty hahmotelma isälinjan N-haplon reitistä kaikkien ihmisten arvioidusta alkukodista Afrikasta¹⁹ Suomeen.

Suomalaisten geneettiset jäljet johtavat isien puolelta pitkälti Aasiaan

Esi-isistämme suuri osa tuli Suomeen pitkän mutkan kautta, Aasiasta. Suomalaisista miehistä kuusi kymmenestä kuuluu ihmiskunnan N-linjaan. Noin neljäsosa isistä on tullut Suomeen I1 ja I2b-linjoissa, lähinnä Ruotsin kautta. Nämä linjat ovat paljastuneet suomalaisten dna:sta myös sukututkimuksissa.

¹⁹ Mutaatioiden myötä nykyihminen (*homo sapiens sapiens*) kehittyi tämänhetkisen käsityksen mukaan useissa paikoissa Afrikassa (muun muassa ainakin nykyisen Marokon ja nykyisen Eswatinin kuningaskunnan eli Swasiimaan alueilla).